

Nasledujúce stránky sú vyňaté z knihy **Úspešná práca v zahraničí - sprievodca na vašej ceste za lepším životom.**

Verím, že informácie, ktoré na nich nájdete vám alebo vašim blízkym pomôžu pri príprave. Pretože, ako sa hovorí ...

... šťastie praje pripraveným ;-)

3. z komunitných webov a diskusných fór (nemusíte len čítať odpovede, ale aj sami sa môžete opýtať na to, čo vás zaujíma),
4. z blogov a iných osobných webových stránok, na ktorých ľudia píšu o svojich skúsenostiach zo života v krajine,
5. z kníh,
6. z časopisov a novín.

Ideálne je, ak budete môcť použiť najnovšie zdroje. No aj staršie sú lepšie ako žiadne.

Ak nenájdete dostatok informácií na webových stránkach, v knihách a časopisoch v slovenčine alebo češtine, skúste to na stránkach a v knihách v angličtine. Tieto zdroje sú spravidla najbohatšie. Možno tam nenájdete informácie určené konkrétne pre Slovákov, ale vo väčšine prípadov sa na nás budú vzťahovať podmienky pre občanov členských štátov EÚ.

Zariadte pred odchodom všetko čo treba

Určité veci musíte vybaviť ešte pred odchodom do zahraničia. Vybavenie iných môžete odložiť a postarať sa o ne až na mieste. Všetko čo sa dá, vyriešte radšej ešte z domu, aby ste sa potom mohli sústrediť na dôležitejšie veci. Okrem toho, vybavovať niektoré záležitosti zo zahraničia môže byť zbytočne komplikované a drahé.

Úrad práce

Ak ste evidovaní na úrade práce, mali by ste tam ísť nahlásiť, že odchádzate do zahraničia.

Ak poberáte dávky v nezamestnanosti, môžete požiadať o ich prevod do krajiny EÚ, v ktorej si chcete nájsť prácu. V takom prípade však musíte počítať s určitými povinnosťami, ktoré budete mať voči úradu práce v zahraničí.

Zdravotná poisťovňa

Ak smerujete do niektorej z krajín EÚ a od svojej zdravotnej poisťovne máte len obyčajný preukaz poistenca, požiadajte o vydanie **európskeho preukazu zdravotného poistenia**. S ním budete mať nárok na potrebné lekárske ošetrovanie za rovnakých podmienok, ako občania krajiny, do ktorej sa chystáte.

Keď zistíte, že by vám zdravotná starostlivosť v cudzej krajine s využitím tohto preukazu nebola poskytovaná v dostatočnej miere, **zvážte aj možnosť uzatvorenia poistenia liečebných nákladov v zahraničí v komerčnej poisťovni**.

Verejné zdravotné poistenie je povinné. Preto, ak ho za vás nemá kto zdravotnej poisťovni platiť (štát, zamestnávateľ), musíte sa prihlásiť ako samoplatca a platiť si ho sami.

Sociálna poisťovňa

Vaše povinnosti voči sociálnej poisťovni pri odchode za prácou do zahraničia budú závisieť od vašej konkrétnej

situácie. Je dokonca možné, že voči nej nebudete mať žiadne povinnosti. Informácie získate na pobočke sociálnej poisťovne alebo na jej webovej stránke.

Banka

V súvislosti s vašou slovenskou bankou by ste mali urobiť niekoľko vecí.

1. **Zriadte si internet banking**, pokiaľ ho ešte nemáte, aby ste mohli zadávať platobné príkazy zo zahraničia online. Môžete si tiež nainštalovať do telefónu mobilnú aplikáciu vašej banky, s ktorou sa väčšinou pracuje jednoduchšie.
2. **Skontrolujte si platnosť vašej platobnej, prípadne kreditnej karty**. Podľa toho kedy končí, buď požiadajte o vydanie novej, alebo nahláste, že si po novú kartu pridete neskôr.
3. **Zistite si a poznačte telefónne číslo banky**, na ktoré môžete zavolať v prípade straty alebo krádeže vašej karty.

Ako sa postarať o pravidelné platby

Zabezpečte, aby boli všetky pravidelné platby v poriadku uhrádzané aj počas vašej neprítomnosti na Slovensku. Skontrolujte si, ako platíte napríklad:

- splátky hypotéky a iných úverov,
- splátky pôžičiek a nákupov,

- životné poistenie,
- stavebné sporenie,
- faktúry za telefón,
- nájom za byt,
- poplatky za energie,
- odvody do zdravotnej poisťovne,
- odvody do sociálnej poisťovne.

Vhodným riešením je tieto **platby automatizovať**, napríklad trvalými príkazmi alebo inkasom.

Aby ste sa vyhli problémom, ktoré by vám mohli spôsobiť neuhradené platby, **postarajte sa, aby ste mali na účte vždy dostatočné množstvo peňazí.**

Zistite si, kedy máte zaplatiť posledné splátky úverov a pôžičiek, aby ste neplatili zbytočne ďalej a nemuseli potom riešiť vrátenie preplatku. Keď sa u niektorých pravidelných platieb výška úhrady mení, **poznačte si, kedy musíte zmeniť trvalý príkaz.**

Pošta

Pred odchodom by ste si tiež mali zabezpečiť, aby mal kto namiesto vás preberať poštu. Môžete si ju napríklad nechať posielat' ku svojim rodičom alebo súrodencom, ktorí ju budú otvárať a budú vás informovať o jej obsahu. Všade kde je to potrebné, oznámte túto novú adresu.

Bývanie na Slovensku

Ak ste na Slovensku bývali v prenájme, nemáte veľa starostí. Jednoducho prenájom ukončíte. Iná situácia je, keď máte vlastný byt a po vašom odchode do zahraničia v ňom neostane nikto bývať. Vtedy máte dve možnosti:

- necháte byt neobývaný,
- byt prenajmete.

Ako sa postarať o neobývaný byt

Ak byt po vašom odchode ostane prázdny, mali by ste niekomu dôveryhodnému nechať od neho kľúče a telefónne číslo na tohto človeka dať správcovi bytového domu. To pre prípad, že by bolo treba odpisovať údaje z meračov plynu a vody alebo by bolo nutné sprístupniť byt z iného dôvodu. Dotyčný by vám mal tiež v určitých intervaloch vyberať poštovú schránku, aby nebola preplnená a poštárka mala kam vhodiť novú poštu. Problémom je hlavne množstvo reklamných letákov. Aj keď totiž nalepíte na schránku nápis „Nevhadzovať reklamu“ alebo niečo podobné, nie každý roznášač to bude rešpektovať.

Výhodou, keď necháte byt prázdny je, že kedykoľvek sa vrátite zo zahraničia na Slovensko, môžete v ňom bývať. Nevýhodou sú náklady, ktoré budete musieť platiť, aj keď v byte nebývate.

Prenájom bytu

Pokiaľ neplánujete cestovať na Slovensko často a na dlhý čas, môže byť pre vás výhodnejšie dať byt do prenájmu. Všetky náklady, ktoré s ním súvisia, už potom nebudete musieť platiť vy, ale ich zaplatí niekto iný. Samozrejme, tak prídete o možnosť využívať ho počas svojich dovolení na Slovensku.

Počítajte s tým, že nájdenie spoľahlivých, dlhodobých nájomníkov nemusí byť jednoduché. Tiež budete musieť nájsť niekoho, kto sa za vás bude starať o všetky veci spojené s prenajímaním bytu.

V oboch prípadoch musíte zabezpečiť pravidelné uhrádzanie všetkých platieb za bývanie, aby vám nevznikali nedoplatky, prípadne váš byt neodpojili od zdrojov energie.

Zdravie

Asi by ste nechceli riešiť svoje zdravotné problémy len krátko po tom, ako prídete do cudzej krajiny. Preto je dôležité, aby ste v dostatočnom predstihu pred odchodom:

- vyriešili všetky zdravotné ťažkosti, ktoré vás trápia,
- absolvovali preventívnu zdravotnú prehliadku, ak na ňu máte nárok, a dali do poriadku zistené problémy,
- navštívili svojho zubára, nechali si urobiť prehliadku a ak je to potrebné, dali sa aj ošetriť.

Ak pravidelne užívate nejaké lieky, zabezpečte si ich primeranú zásobu.

Tak, to je všetko.

Teda nie úplne. Samozrejme, vecí, ktoré odporúčam pred odchodom do zahraničia vybaviť je podstatne viac, toto sú však podľa môjho názoru tie najdôležitejšie.

Ak by ste mali záujem o viac podobných rád a tipov, všetky som ich zhromaždil [do tejto knihy](#).

Keď sa vám uvedené informácie zdajú užitočné, môžete sa o ne podeliť so svojimi priateľmi.

Tu je niekoľko spôsobov, ako to môžete urobiť:

- Pošlite im tento súbor ako prílohu k e-mailu.
- Pošlite im link na www.pracavonku.sk odkiaľ si môžu tento súbor sami stiahnuť.
- Vytlačte si ľubovoľný počet kópií tohto dokumentu.

Vyňaté z knihy Úspešná práca v zahraničí - sprievodca na vašej ceste za lepším životom.